

Beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 2004/05:122 Beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Utskottets ställningstagande.....	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	7
Propositionen.....	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade.

Stockholm den 28 april 2005

På socialutskottets vägnar

Ingrid Burman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ingrid Burman (v), Chatrine Påls-son (kd), Kristina Zakrisson (s), Cristina Husmark Pehrsson (m), Kerstin Heinemann (fp), Lars U Granberg (s), Anne Marie Brodén (m), Kenneth Johansson (c), Christer Engelhardt (s), Magdalena Andersson (m), Jan Lindholm (mp), Martin Nilsson (s), Marita Aronson (fp), Gunilla Wahlén (v), Kent Härstedt (s) och Lars Mejern Larsson (s).

Redogörelse för ärendet

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår i propositionen en ny lag om beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade. Den föreslagna lagen innebär att den ersättning som enligt regeringsbeslut utbetalas till personer som antas ha skadats av läkemedelssubstansen talidomid (Neurosedyn och Noxodyn) inte skall beaktas vid beräkning av vissa inkomstprövade socialförsäkringsförmåner, studiestöd, kommunala bidrag och avgifter.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2005.

Utskottets överväganden

Propositionen

Enligt ett särskilt regeringsbeslut kommer personer som skadats av läkemedelssubstansen talidomid (Neurosedyn och Noxodyn) att kunna ansöka om ersättning ex gratia av staten. Ersättningen, som kommer att vara skattefri, skall enligt regeringen uppgå till 500 000 kr per person. Regeringen anför att om den som får ersättning uppbär socialförsäkringsförmåner, studie-stöd, ekonomiskt bistånd eller betalar en inkomstrelaterad kommunal avgift, kan ersättningen enligt nuvarande regler komma att påverka storleken på förmånen, bidraget eller avgiften. Enligt regeringen är det i dag känt att ca 100 personer kan komma i fråga för ersättning. I propositionen anföras att det vid det kunskapscenter på riksnivå för barn och vuxna med multipla extremitetsskador (EX-Center) som finns vid Röda Korsets sjukhus i Stockholm, pågår utredningar om ytterligare ca 50 misstänkta fall av neurosedynskador. Antalet personer som slutligen kommer att kunna få ersättning kan därför enligt regeringen komma att bli något fler än 100. En till antalet högst begränsad personkrets kommer således att beröras. Regeringen anför att det inte har gjorts någon utredning av hur många bland de ersättningsberättigade som uppbär olika former av socialförsäkringsförmåner eller betalar kommunala avgifter.

När det gäller frågan vilka socialförsäkringsförmåner som ersättningen kan komma att påverka, gör regeringen bedömningen att ersättningen kan ha påverkan på inkomstberäkning vid tillämpningen av bestämmelser om försörjningsstöd, bostadsbidrag, bostadstillägg till pensionärer och särskilt bostadstillägg till pensionärer, underhållsstöd, äldreförsörjningsstöd, bilstöd till handikappade i form av anskaffningsbidrag samt studiehjälp i form av extra tillägg och vid återbetalning av studielån enligt studiestödslagen (1999:1395). Regeringen redovisar i propositionen utförligt ovan nämnda förmåner, bidrag och stöd (prop. 2004/05:122 s. 7–9).

Regeringen föreslår att ett belopp som motsvarar den ersättning som den neurosedynskadade uppbär från regeringen skall undantas vid de förmögenshetsrelaterade beräkningar som avses i 2 § i den föreslagna lagen under den skadades livstid oavsett om pengarna från regeringen faktiskt finns kvar eller inte. Denna ordning överensstämmer enligt regeringen med vad som gäller sådan ersättning som har utgått till de personer som steriliserats mot sin vilja. Regeringen framhåller att eventuell avkastning på ersättningsbeloppet inte är undantagen vid beräkningen av förmåner, bidrag och avgifter.

Bakgrund

Regeringen föreslog redan i *budgetpropositionen för 2004* (prop. 2003/04:1 utg. omr. 9) att 35 miljoner kronor skulle anvisas anslaget 13:9 Ersättning till talidomidskadade i vissa fall för 2004 (s. 54).

I *budgetpropositionen för 2005* (prop. 2004/05:1 utg. omr. 9) anförde regeringen bl.a. följande om anslaget 13:9 Ersättning till talidomidskadade i vissa fall m.m. (s. 64):

Anslaget skall täcka kostnaderna för den engångsersättning som regeringen anser bör utbetalas till talidomidskadade under 2005 med mera. Ett hundratal personer beräknas komma att omfattas av regeringens förslag om ersättning. Anslaget skall även täcka kostnader för hanteringen av utbetalning av ersättningen. Under 2004 har beredning av frågan om ersättning till de talidomidskadade pågått inom Regeringskansliet, vilket innebär att det inte har skett några utbetalningar från anslaget under året. I avvaktan på regeringens förslag om hantering av frågan föreslås 25 miljoner kronor tillföras anslaget för 2005. Finansiering sker genom en motsvarande neddragning av anslaget 13:3 Bidrag till hälso- och sjukvård.

Vid utskottsbehandlingen tillstyrktes den föreslagna medelsanvisningen av ett enigt utskott (bet. 2004/05:SoU1 s. 33). Riksdagen följde utskottet (rskr. 2004/05:114).

Av *regleringsbrevet för budgetåret 2005* avseende anslaget 13:9 Ersättning till talidomidskadade i vissa fall m.m. framgår att de medel som tillförts anslaget för 2004 får disponeras 2005.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2004/05:122 Beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade:

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om beräkning av inkomstprövande socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

2 Förslag till lag om beräkning av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner m.m. för neurosedynskadade

Regeringen har följande förslag till lagtext.

1 § I denna lag finns särskilda bestämmelser för beräkning av neurosedynskadades inkomstprövade socialförsäkringsförmåner, studiestöd, kommunala bidrag och avgifter i vissa fall.

2 § För den som enligt regeringsbeslut fått ersättning för fosterskador som antas orsakade av de i Sverige sålda läkemedlen Neurosedyn eller Noxodyn skall tillgångar uppgående till ett belopp om femhundratusen (500 000) kronor anses som förmögenhet och inte beaktas vid tillämpningen av

1. 26 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),
2. 19 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
3. 5 § lagen (1993:737) om bostadsbidrag,
4. 26 § lagen (1996:1030) om underhållsstöd,
5. 2 kap. 7 § och 4 kap. 14 § studiestödslagen (1999:1395),
6. 4 kap. 1 § och 8 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453), samt
7. 16 och 17 §§ lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.